

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Nieuw ontwerp voor het ECD: Professionele Omgeving voor zorgprofessionals

Bijlage bij het document Ontwerp Professionele Omgeving. Deze bijlage is bedoeld voor gebruik door bestuurders

Oktober 2019

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Inleiding

Voor u ligt een bijlage bij het document 'Ontwerp van een Professionele omgeving voor zorgprofessionals'. Deze bijlage is bedoeld om u als bestuurder handvatten te geven voor het gesprek in uw organisatie en het gesprek met uw ECD leverancier over de professionele omgeving voor zorgprofessionals.

ActiZ en VGN hebben de handen ineen geslagen en samen met vertegenwoordigers uit het zorgveld het document Ontwerp Professionele Omgeving opgesteld en gepubliceerd. Met professionele omgeving bedoelen we de ICT-toepassing(en) die de zorgprofessional gebruikt als ondersteuning voor haar/zijn werkzaamheden. Het ontwerp richt zich op de professionele omgeving, die is er voor de professional. De professionele omgeving gaat over zorginhoud op basis van professionele richtlijnen en protocollen. Het ontwerpdocument biedt jou als zorgprofessional de mogelijkheid om regie te nemen over de selectie en keuze van de benodigde digitale middelen.

Het Ontwerp Professionele Omgeving en de handreiking zijn bedoeld als praktisch instrument voor alle partijen die betrokken zijn bij een professionele omgeving. Denk hierbij aan zoals zorgprofessionals, softwareleveranciers en zorgorganisaties. De documenten bieden handvatten om met elkaar in gesprek te gaan en zo de juiste keuzes te maken in de (verdere) ontwikkeling van een digitale professionele omgeving en de selectie van nieuwe oplossingen als alternatief voor het klassieke ECD. Het Ontwerp zal voortdurend worden doorontwikkeld op basis van ervaringen in het gebruik ervan.

Waarom huidige EDC's niet meer voldoen

Belangrijke drijfveren voor het nieuwe ontwerp zijn:

1. De bestaande EDC's voldoen niet meer:
 - Er zijn ontwikkelingen in de zorg, zoals cliënt in regie en de juiste zorg op de juiste plek. Hierdoor ontstaan er allerlei vormen van zorgverlening binnen organisaties en vooral ook over de grenzen van organisaties heen. De zorg wordt meer in netwerken georganiseerd. In al die verschillende contexten blijft de zorgprofessional nog steeds dossierverantwoordelijk (WGBO). De professional heeft een eigen dossier nodig waarin zij/hij zorggegevens registreert in plaats van steeds van dossier te moeten wisselen per client/per zorgorganisatie voor wie de professional de zorg aan die client levert.

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

- Dit vraagt samenwerken van professionals in steeds wisselende contexten (netwerken). Deze 'beweeglijkheid' van de zorg vraagt om beweeglijkheid van de digitale dossiers. Daarom stoelt het ontwerp op 'losjes gekoppelde' systemen, gebaseerd op (internationale) standaarden: ieder heeft haar of zijn eigen systeem, maar wel op basis van dezelfde taal (internationale standaarden/talen zoals Snomed; dit moet ingebouwd zijn zonder dat de professional daar 'last' van heeft), en met de mogelijkheid van uitwisselen van die gegevens die je met een andere professional, zoals een arts, wil of moet delen.
2. Er is een (her)waardering ontstaan van de rol van de professional: het in samenspraak met de cliënt definiëren van de noodzakelijke zorg (samen beslissen). De inhoud van het dossier moet de professional ondersteunen in het dagelijkse proces van organiseren en verlenen van zorg (methodisch werken). Het professionele dossier dient dus te zijn opgebouwd vanuit de inhoud van de zorg. Iedere professionele beroepsgroep heeft een eigen professioneel dossier nodig, want iedere professie heeft eigen methodieken. Uitwisselen van gegevens moet mogelijk zijn.
 3. Er is gekozen voor het principe "registratie aan de bron" (basisprincipe in het duurzaam informatiestelsel in de zorg, zie www.informatieberaadzorg.nl): eenmaal registreren, meervoudig gebruik. Het streven is dat de dagelijkse professionele gegevensverzameling in het primaire proces van zorg de basis is voor andere doelen (zonder extra handelingen, zonder overtypen): facturatie, samenwerken met andere beroepsgroepen, overdracht van gegevens naar een zorgverlener die de zorg overneemt, monitoring van de kwaliteit.

Vijf principes voor het nieuwe ontwerp

Een belangrijk uitgangspunt voor het ontwerp is: de keuze voor een professionele omgeving is een zaak van zorgprofessionals! Met 'Professionele Omgeving' bedoelen we een digitale werkplek waar onder andere een ruimte ('dossier') is om gegevens over de zorg voor de cliënten vast te leggen. Andere zaken die mogelijk onderdeel uitmaken van een digitale werkomgeving zijn professionele richtlijnen, werkprotocollen van de zorgorganisaties waarvoor je werkt, enz. Bij de opzet van het ontwerpdocument zijn vijf principes benoemd, waaraan een nieuwe digitale professionele omgeving zou moeten voldoen:

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

- Eenvoudig (= gebruiksvriendelijk)
- Slim (= met beslisondersteuning, bijvoorbeeld op basis van algoritmen)
- Professioneel (= ondersteunt de beroepsbeoefenaar in het methodisch werken)
- Open (= nationale en/of internationale standaarden)
- Interoperabel (= te koppelen op basis van open standaarden aan andere systemen om uitwisseling van gegevens te ondersteunen)

Wat kunt u doen in uw rol als bestuurder?

Waarom een professionele omgeving?

Laten we beginnen bij de naam: professionele omgeving. Deze is bewust gekozen omdat de professionele omgeving er is voor de professional. De professionele omgeving gaat over zorginhoud op basis van professionele richtlijnen en protocollen. Het ontwerp biedt zorgprofessionals in uw organisatie de mogelijkheid om regie te nemen over de selectie en keuze van de aan hen beschikbaar gestelde digitale middelen. U kunt hieraan bijdragen door hiervoor de ruimte te bieden.

Visie

De visie van uw organisatie geeft richting. U staat voor de richting van de organisatie en draagt er zorg voor dat iedereen binnen de organisatie de visie kent, begrijpt en deelt. De gesprekken over de professionele omgeving, zowel intern als met leverancier(s), sluiten aan bij deze visie. Met visie en ontwerpdocument in samenhang kunnen bestuur en zorgprofessionals zorgdragen voor de juiste keuze van digitale hulpmiddelen die de eigen visie ondersteunt en versterkt.

Tolk

Leveranciers spreken doorgaans niet (volledig) de taal van de zorg en andersom. U kunt daaraan bijdragen door het beschikbaar hebben van een "tolk" bij deze gesprekken, bijvoorbeeld een (verpleegkundig) informatiekundige.

Nieuw denken

Tijdens gesprekken over de professionele omgeving, zowel intern als met de leverancier, ligt het gevaar op de loer te vervallen in "oud denken". Een digitale omgeving voor zorgprofessionals is geen administratief of financieel systeem. Die systemen spelen geen rol van betekenis bij de keuze voor een professionele

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

omgeving. Het ontwerpdocument helpt om te toetsen of de professionele omgeving over de juiste koppelvlakken beschikt om de secundaire systemen van informatie te voorzien.

Meer informatie of ervaringen delen

Wij geloven dat het ontwerpdocument een goede leidraad kan zijn bij de transitie naar "nieuw denken". Mocht u vragen hebben over het ontwerpdocument, in contact willen komen met collega bestuurders, of eens willen sparren met een van onze experts, dan kunt u contact opnemen met:

Annemiek Mulder, beleidsadviseur ActiZ : a.mulder@actiz.nl of 06 25007952

Han Huizinga, beleidsmedewerker VGN: hhuizinga@vgn.nl of 06 13197186